

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
Dr. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az üres fenyegetések.

Félesztendeje tart már a nemzet, az uralkodóház és a nagyhatalmi állás válsága. A helyzet nem javult, mert az ellentétek folyton élesednek és ha az uralkodónak sokat emlegetett bölcsessége nem vet véget az áldatlan állapotnak, mértani pontossággal ki lehet számítani, mikor kerül kenyértörésre a dolog. Mert, hogy a nemzet engedjen, gyáván meglapuljon, még elképzelni is lehetetlen.

Ugy látszik, az uralkodó-család és a körötte sűtkérező lakáj had akarja a kenyértörést. De nem számít az eshetőségekkel. Tulságosan sokra becsüli erejét, pedig *ereje már egyáltalán nincsen.* A népek kölcsönös féltékenykedése és bizalmatlansága tartja csak még a lelket a Habsburgok uralmában; a sokat emlegetett nagyhatalmi állás pedig, mihelyt Magyarország ellenséges indulattal lesz iránta, egyszerűen össze fog omlani, mint valami kartavár, mert az örökös tartományok összes ereje sem elegendő Magyarország leverésére, még kevésbé megszállására, kifelé pedig bizonyára nem tudna semmi erőt kifejteni a Habsburg-család.

De azért a bécsi kéz már izgat, már csinálja a forradalmat, amely azonban őt magát fogja eltemetni. Igaz, hogy a mi nemzetiségeink szarvai nagyra nőttek már, de ha kenyértörésre kerül a dolog, százszor is meggondolják, hogy feltámadjanak ellenünk, hiszen a Habsburg-család háláját jól ősmérik. Hiába fészkelődnek az oláhok, tudják ők jól, hogy a székelek és az alföldi magyarság gyűrűje közé szorulnak és az oláh-lakta erdélyi részekben, ha a magyarság két tűz közé szoritja őket, olyan irtóztató faharcz tör ki, hogy hirmondónak se marad oláh.

Jól jegyezze meg a magyar nemzet minden ellensége, hogy most nem a rendi Magyarország állt talpra az alkotmány védelmére, hanem a nép. Az uralkodó-család pedig ne felejtse el, hogy nemcsak nekünk vannak ellenségeink, hanem neki is; már pedig ha ő szövethetne mer a mi ellenségeinkkel, az ő ellenségei a mi természetes szövetségeseink lesznek.

Ha már most Magyarország — végső kétségbeesésében — elszakad

Ausztriától és a Habsburg-családtól, akkor elkövetkezett Ausztria földarabolásának az ideje. Cseh- és Morvaország öt milliónyi cseh népe bizonyára inkább saját függetlenségéért, mint a vele szemben is ellenséges indulatu Habsburg-család uralmáért fog küzdeni. A nagy összeomlásnál Olaszország Triesztet és Istriát, Németország a 10 millió németjét, Románia pedig Bukovinát fogja menteni, persze a maga számára. A hü horvátoknak meg Dalmáciára és Boszniára lesz gondjuk és nem érnek rá segíteni.

No és hol lesz akkor a Habsburg-család olyan nagyon sokra tartott hatalma? Sehol. De Magyarország akkor is lesz, mert szüksége van reá az európai egyensulynak is. Ha a saját erőnk kevés volna hozzá, hogy függetlenségünket megtartsuk, a nagyhatalmak kölcsönös féltékenysége is fentartana bennünket.

Azért hát jó lesz az üres fenyegetésekkel alább hagyni a feketesárga lakáj-politikusoknak, mert nem jó az ördögöt a falra festeni! A forradalmat kár oly sűrűn emlegetni azoknak, akik legjobban félnek tőle. A magyar nemzetet nem lehet ijeszteni vele, mert a négy százados Habsburg-uralom alatt eléggé megszokhatta, sőt minden forradalom a magyar nemzet életerejének megnyilvánulása volt!

Bostkowiez Arthur.

Ki csinálja a forradalmat?

Midőn a nyári hőség a fizikai törvények értelmében kiterjeszti a testeket, különösen a bécsi agyvelőket tódítja meg és az osztrák fantázia határait tolja ki a legszélső határokig. Odaát egész komolyan fölvetették már a kérdést; csak most készülnek-e még forradalomra Magyarország, avagy már a mostani állapot is forradalmi jellegű. S nemcsak a cislajthániai osztrákok fujják a forradalmi trombitát, hanem a magyarországi osztrákok is. Tisza István legújabb kinyilatkozásaiban „vérző szívvel látja az országot a végzetes ösvényre lépni, Fejérváry pedig a törvényhatóságokhoz intézett leiratában álmódzik a „jogosulatlan és rendbontó” ellenállásokról. Tehát az udvar, a legázolt szabadelvű-párt és a császár által Magyarországra kivezényelt osztrák kormány egyaránt tetszeleg magának a forradalom rémlátásaiban.

Hát hiszen ebben az unalmas kánikulában mindenki úgy passziózik, a hogy legjobban esik neki. Igazán nincs köze hozzá senkinek, ki miről álmódzik. Hallucinálni jussa van mindenkinek s a legrokkantabb

bécsi generális is megengedheti magának azt az ártatlan kedvtöltést, hogy hóhérnak képzelje magát, aki véres magyar fejekkel futballozik. A magyarországi osztrákok is kéjeleghetnek abban az ábrándban, hogy mily jó lenne vérbe fullasztani ezt az országot s ragyogó orczával bejelenteni az öreg gazdának:

— Uram, Magyarország fölséged lábai előtt fekszik, rughatsz már rajta akkorát, a mekkorát tetszik.

Ne kerüljessük soká az igazságot, a mely a példaszóban rejlik: mindenkinek szabad olyan makkról álmodni, amilyenre éhes. Hanem ott már a vétek kezdődik, ahol ezekkel a rémlátásokkal telesikoltják az egész világot s mikor ezeknek a jajongásoknak az a tendenciája, hogy aszivekben, melyekben a békesség kívánása lakozik, felköltsék a forradalom lázálmaikat, ott már bűn követődik el, olyan gasság, a milyent csak negyvennyolcz tavaszán követtek el a nemzet ellen.

Világért se prókátorkodni akarunk Fejérváry Gé a mellett, mikor azt hisszük, hogy az ő vétké a legkisebb azon undok hajóvadászatban, melyet erre az országra rendeznek ősellenségei. Jóhiszeműleg viszi a lelketlen hajtó szerepét, a kinek szívében nincs irgalom a hajszolt vad iránt, mert nem lát benne vadnál egyebet, a kivel ő semmi közösségben nem lehet. Urát ismeri csak, a kitől kenyértörést kapta és kapja s ezért szolgálja híven s aki hébe hoba barátságos szavakkal leereszkedett hozzá: azért szolgálja fanatikusan. Nem látja, csak az ő inését, nem hallja, csak a mit ő mond, nem bírál, nem gondolkodik, hanem lő és vág vakon és érzéketlenül, impozáns, de egyben szomorú fegyelmelzettséggel. Maga az a tény, hogy mikor megzendült a vadászatra hívó kürtészó s hiány volt hajókban, ez a vén ember fölajánlotta törődött csontjait e neki szokatlan szolgálatra, enyhébbé teszi munkája sötét-ségét.

Kifundálója, tervezője, megindítója, rendezője e kegyetlen vadászatnak Tisza István. Ő az advocatus diaboli, nem: maga a diabolus. Ő tudja, hogy gonoszt cselekszik s akar azt cselekedni. Tudja, hogy az ő megátkozott keze idézte elő a fölfordulást, lehet, még akkor nem rossz szándékkal, csak gögből és éretlenségből, ma már anarchiát akar csinálni tudatosan — boszuvágyból. Őt elejtette a király és elejtette a nemzet: s most mind a kettőt föl akarja áldozni boszuvágya oltárán. Forradalmat hirdet azért, hogy a hatalmat provokálja a végső eszközök igénybe vételére, hogy azoknak nyomán csakugyan kinyíljon a forradalom vérvirága, hogy a hatalom forradalmára a nép forradalma legyen a visszhang. Mit akarna elérni ez általános bomlásban? Sötét egyénisége több feltevést enged meg, de valamennyi egyforma sötét. Talán a vég ő percében megint vezető-szerepre számít. Talán horosztrateszi vágyai vannak. Talán azt akarja megmutatni, hogy nem vele, hanem nála nélkül jár a pusztulás. Talán egyebet se akar a pusztulásnál, mely méltán éri azokat, akik leszakították szívüaról a Tiszákat. Talán csak boszút akar allni magáért is, az apjáért is. Ez az egyetlen

emberi vonás van benne s ez még diaboli-
kusabbá teszi az alakját.

A szabadelvű pártot elgázolta az ország
s annak feje most végvonaglásában elborítja
mérgecs tajtékjával mindazokat, a kiket elér.
A geszti hidrához hasonló dühös és szívós
szörnyet keveset ismer a magyar história,
vagy talán egyet se. Récesey Ádámok, Palfy
Fidélek és szomorú történelmi híru emborák
tehetség, képzettség és erő nélkül való esz-
közők voltak az osztrák kézben: Tisza István
a bécsi kezét használja eszköznek a maga
céljaira, vagy legalább akarja használni.
Hogy fog-e neki sikerülnie, kizárva nincs,
de nem valószínű. Más körülmények közt
Bécs is szívesen venné a forradalmat, hiszen
régén mosogatta már a lábát gyűlölt magyar
vérben, hanem mikor egész Európában for-
radalmi szellő fujdogál, akkor szél menté-
ben kell ballagni a dicső dinasztiaiknak, mert
különböztetve orkánál találhatják szemben ma-
gukat, mely a trónust könnyebben fellöki,
mint a cigányságot.

Politikai híreink.

Budapest, július 20.

Jönnek a kormánybiztosok.

Meglepő hírt közöl ma a „B. H.”
Azt írja, hogy Kristóffy József, a bel-
ügyi miniszterium mostani vezetője, e
hónap 6-án és 7-én egyenkint fogadta
az ország rendőrkapitányai közül mind-
azokat, számszerint harminczkettőt, kik
jogvégeztek s kikkel a legszigorubb
diszkrétció mellett megvitatta a lehe-
tőséget annak, hogy őket az el-
lenségülőt törvényhatóságok valame-
lyikének élére állítaná, mint kormány-
biztosok.

Ezt az eshetőséget, mely ellen a
kiválasztottak közül alig egy kettő tett
kisebb kifogást, már a legközelebbi
jövőre helyezte kilátásba, ha a vár-
megyéknak eddigi akadémikus jellegű
ellenszegülése cselekedetben megnyi-
latkoznék.

Kristóffytól az illetők Fejérváryhoz
mentek — nagyobb feltűnés kikerülése
céljából a pénzügyminiszteriumba —
ki nagy szeretetreméltósággal fogadta
őket, szintén egyenkint s minden egyes
vállalkozónak „felséges királyom és
szeretett hazám nevében” mondott
barátságos kézszerítést mellett köszö-
netet.

Kossuth Lajos a titoktartásról.

Sok szó esett már arról, hogy a ve-
zérő bizottság mindent titokban csinál. Még
a koalíció részéről is szemrehányásokat
tettek a vezérkarnak, hogy folyton suba alatt
dolgoznak.

— Még sem járja, — mondották —
hogy az ország dolgaról suttyomban határoz-
nak. Joga van tudni a nemzetnek, hogy
mit terveznek a sorsáról.

Czítálgák magát Kossuth Lajost is,
aki iratában egyhelyütt így nyilatkozik a
titkolódzástól:

— „De akiknek céljaik, úgy miként
eszközeik sötétség leplére nem szorultanak,
kik — valamint én is — a politikai élet
minden léptét napfényen tenni szeretik s
utálnak irni minden titkoskodást, me-
yet csak bűn keres, de a tiszta kebel
tövényeszerű érzete magától messze utasít.”

Ez valóságos nyílt vallomás a titkolód-
zástól, a melyet félremagyarázni nem lehet.
Kossuth Ferencz — ugylátzik —
nem osztja édes atyja nézetét, mert ugyan-
csek a titkolódzástól ezt írja:

— „Én, aki a nemzet úterén tartom
(és kell is, hogy tartsam) kezemet azért,
hogy érezzem a nemzet érverését s iténi
tudjak, biztosíthatom azokat a jóakaróinkat,
kik több hirt kívánnak hazafias kíváncsi-
ságból, hogy a nemzet megbizik a vezér-
bizottságban s nem kívánja ellenőrizni tak-
tikai határozatait, nemzeti ügyének kéz-
zel fogható kárával.

.. Állítom és hiszem, hogy a vezér-
kar az egyedüli hivatott bírása annak, hogy
mit, mennyit és mikor tudhat meg a
hadjárat taktikai rendelkezéseiből; jól tud-
ván, hogy amit a nyilvánosság előtt a ha-
rátnak elmond, azt az ellenség is hallja,
sőt ez többet s mást is hall, mint amennyi
és ami elmondott.”

Tehát az apa és a fiu ily homlokegye-
nesen ellentétes nézetet vallanak — bár ez
nem először van így.

Vármegyénk és vidéke.

Tolvajlások Hajdusámsonban.

Barát Istvánné Szász Erzsébet hajdusámsoni
menyecske még május havában 70 koronát
lopott Sólyom Bálint gazdától. A lopás most
derült ki csak. A tolvaj menyecskét felje-
lentették. — Schwartz Hermantól pedig 4
tyukot és asztalkendőt lopott el Tót (Katz)
Károly nevű csavargó.

Kivándorlási bünbarlang.

Bázelben Kaiser kivándorlási ügynök szinte na-
ponkint vezet ide magyar gazdákat. Ezeket
szemlátomást nem a nyomor kergeti ki az
ujvilágba, hanem furfangos, gonosz ügynökök
kecségető ígéretei. A kivándorlók serege jó-
módu gazdákból, erős legényekből és leányok-
ból áll, akiket Kaiser — több társával Ma-
gyarországot bejárva — Amerikába édesget
és minden lehető alkalmammal már az uton
kifoszt. A bázei Fügelrádhoz címzett ven-
dégloben, ahol Kaiser megszálltja áldo-
zatjait, azt suttogják, hogy már 3 éve térnek
ide be nepről napra magyar kivándorlók és
azt is tudják, hogy Kaiser e vendégő tulaj-
donosnak, aki csaknem kizárólag ebből él,
fizetett embere. A kivándorlók többnyire családostól érkeznek ide, Marmarosmege, Szat-
már és Ugocsamege és több nem magyar-
ajku megyéből. A vendégloben kötelezvényt
iratnak alá velük, számmal és egyéb jellel
látják el őket, azután elindítják valamennyit
Amerikába, hogy ott — miután már Bécsben
elszedték tőlük a pénzt — az erejüket zsák-
mányolják ki a bűntársak.

Fürer ur Benedek.

Kolozsvárott a közös hadsereg egyik
szakaszának élén lépdegelt a jó fürer ur
Benedek s amikor meglátta egyik szembe-
jövő főlebbvalóját, harsány hangon elkiált-
totta:

— Szakasz vigyázz! Jobbra nézz!

És mert ezt magyarul kiáltotta: rögtön
elfogták és szigoruan meg fogják büntetni.
Kétségtelen tény, hogy Benedek sza-
kaszvezető vétkezett; ámde magához a tény-
hez érdekes megjegyzéseket lehet fűzni, ha
kutatni igyekszünk ennek a magáról meg-
feledezett katonának a lelki világát. A fü-
rer ur bizonyára jó katona volt. Azért vitte
föl a fürerségig. Hogy mégis el tudta követni
ezt a katonai szempontból kétségtelenül nagy
bűnt: jó magyar hazafinak kell lennie.

És itt az átok. A magyar legénynek
tökéletesen át kell alakulnia, ha a közös
hadseregben jó katona akar lenni. Gondol-
kodása nem lehet az, amit jó magyar gon-
dolkodásnak nevezünk. A szájára ugyancsak
vigyáznia kell, mert ha az a hadsereg —
tagadhatatlanul nem magyar — szellemével
ellenkező magyar meggyőződés szerint nyi-
lik szóra: katonailag bűnt követ el és bün-
tetést érdemel.

Hozzá vagyunk szokva, hogy katonáin-
kat hazafiaknak nem is tekinthetjük. Mert
számítalanszor megesett, hogy a jó magyar
katonák főlebbvalóiktól éppen magyar vol-
tukért megrovásban részesültek. Hallottunk
eseteket, mikor az étkezés alatt, tehát nem
szolgálatban, ejtett magyar szóért a magyar
katonatisztet így hurrogta le főlebbvalója:
„Warum sprechen Sie auf dieser verbote-
nen Sprache?!” Tudjuk, hogy a jó magyar
katonát általánosságon „Kossuth-Hund”-
nak nevezik.

Mindezek pedig megérelték bennünk
azt a meggyőződést, hogy a mi legényeink,
ha katonaruhában vannak, csak a legbiza-
almasabb társaságban lehetnek szívük szerint
magyarok.

Ezt tévesztette el szegény Benedek
szakaszvezető.

Bizonyára áthatotta lelkét a nemzet
jelenlegi nagy küzdelme és föllelkesült annak
célján. Egész magyar szívével csüngött a
lehetőségen, hogy eijön az idő, mikor majd
édes hazánk áldott nyelvén hangzanak el a
katonai vezényszavak. És talán akkor is
éppen erről az eszményről gondolkozott,
mikor szakasza élén lépdelve szembetalál-
kozott főlebbvalójával. Elkapta őt a haza-
szeretet melege, elfutotta arcát a vér, ki-
feszítette keblét a magyarság büszkesége és
szem elől tévesztve kötelességet, követke-
ményeket, lelkendező szóval elkiáltotta:

— Szakasz vigyázz! Jobbra nézz!

Jobb akart lenni a többinél és ezt
hibázta el.

Fürer ur Benedek el fogja venni méltó
büntetését. Sajnáljuk őt, mert lehet, hogy ő
— szegény — akkor is még börtönében
leend, amikor majd már szerte így kiabálják
a szakaszvezetők:

— Szakasz vigyázz! Jobbra nézz!

Mert elkövetkezik ám ez, jó Fürer ur
Benedek. Bizonyosan elkövetkezik. Csakhogy
várni kell még egy kevéssé. A nemzet, ez
a jó anya, most éppen az ilyen kényszer-
helyzetben levő fiait folytat nemess küz-
delmet. Az anyaszív megérzi gyermekei fájdalmát
panaszszó nélkül és igyekszik azon
enyhíteni.

Nem kell sokáig pirulni a magyar le-
génynek magyar volta miatt. Vagy belepusz-
tul maga a nemzet a fölvett küzdelemben,
vagy diadallal hozza ki belőle a háromszinű
lobogót.

Párbajban lelőtt hadnagy.

Budapesten kezdődött az a sze-
relmi regény, melynek tragikus befe-
jezéséről ad hírt egy bécsi ujság. A
bécsi lap szerint B. Gusztáv, Budape-
sten állomásozó gyalogezred hadnagya,
hosszabb időn át szerelmi viszonyt
folytatott a tizenkilencz éves R. Olga
színésznővel. A viszony azonban fel-
bomlott, mert a fiatalember egyszer a
leánynál találta ennek unokabátyját.
R. Olga nemsokára ezután Bécsbe uta-
zott, hogy ott keressen szerződést.

B. hadnagy, aki szeretett volna
kibékülni vele s nem tudta, hogy sza-
kitásuk óta a leányt S. Oszkár mi-
niszteri hivatalnok eljegyezte, a na-
pokban utána utazott. A véletlen ugy
akarta, hogy a hadnagy meglássa a
leányt, amikor jegyese karján a Ringen
sétált. A hadnagy utánuk ment, kö-
vette őket a Grabenre, ahol a jegyes-
pár betért egy kioszkba.

A vőlegény itt szempillanatilag egye-
dül hagyta menyasszonyát; a hadnagy
azonnal volt ideáljához sietett, akinek

keserü szemrehányásokat tett. Szóvaltás közben visszaérkezett a völegény: azonnal megértette a helyzetet s felindulásában arczul vágta riválisát. A jelenvolt vendégek közbeléptek s megakadályozták a további tettelegességet, mire a hadnagy eltávozott s provokáltatta a sértőt.

Másnap aztán pisztolypárbajt vívtak, mely a hadnagy halálos megsebesülésével végződött.

Asszonyi vélemény.

Való-e kutyakorbács a nő kezébe?

Megemlékezett a *Debreczeni Független Újság* is arról a szerelmi botrányról, amely vasárnap éjjel játszódott le Óbudában, ahol tudvalevőleg előkelő uriasasszony megkorbácsolta az urának a kedvesét, a fiatal orfeum divát. A szokatlan esetet, különösen az asszonyok, nagy és érthető érdeklődéssel tárgyalták mindenfelé, miközben az esetből kifolyólag, a kérdések egész halma merült fel. Most, mint az alábbi, női kézből eredt levél is igazolja, az asszonyok, kiket ebben az ügyben leginkább megillet a bírói szerep, nem osztozkodnak általában budapesti társnőjük fölfogásában, kinek radikális fellépése lehet ugyan érthető, sőt tiszteletreméltó, de nem bizonyos, hogy egyben helyes is volt.

Első sorban arról van ugyanis szó, hogy az efajta ügyek elintézhettek a kutyakorbácscsal. És ha igen, a férj, vagy a szerető érdemli-e meg, hogy az asszony azt a bizonyos korbácsot végig suhogtassa a bátán? Az a fővárosi asszony voltaképpen a férjét kereste és csak azért járt póruul annak kedvese, mert a sors véletlenül azzal hozta össze. Kérdés: ha a turbékoló párt együtt találja, akkor is ilyen cselekszik-e?

Íme az első nyilatkozat:

Tekintetes szerkesztő ur!

Azt olvastam a lapjokban, hogy vasárnap előkelő fővárosi asszony megkorbácsolta nyilvános helyen az ura kedvesét. Az eset, melylyel az asszonyok bizonyára széles körben foglalkoznak, annyira megragadta az érdeklődésemet, hogy nem bírok ellentálni a vágnak, hogy elmondjam nézetemet. Mert ki kell jelentenem, hogy én annak az urinak sem tudom helyeselni az eljárását ebben az esetben. Szerintem ugyanis a kérdés akörül fordul meg, hogy ki az, aki az uramat elcsábította. Ha társasági asszony az uram kedvese, nem lehetetlen, hogy magam is ilyen keményen cselekszem. De úgy érzem, az orfeumének más. Annak megélhetését nagyobbára a bőkezű férjek kegyei biztosítják s ugyan eltelhetők-e, ha élni akarnak?

Röviden szólva: korbácsot érdemel az az urinó, aki más férjének a kedvese; de olyan nőről lévén szó, az a korbács férjúrám hátára való. Akinek külön véleménye van, jelentse be.

Öszinte híve
H. A. né.

Mi az ujság?

Mérgezés vanília fagyalittal.
Bécs melletti Badenből sürgönyzik, hogy Zwiebak, az ismert bécsi konfekció cég tulajdonosa szerdán ott hirtelen meghalt. Zwiebak állítólag vanília-fagyalittot evett, mire mérgezési tünetek közt nagyon rosszul lett és meghalt.

Hazafi Veray János temetése.

A „haza vándor lantosá”-nak hült tetemét egyik temetkezési vállalat a saját költségén temette el. Hazafi Veray János holttestét délután három órakor szentelték be a Rókus-kórház halottas házának udvarán, ahonnan rendes halottas üvegkocsin vitték ki a rákoskereszturi temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték.

Letartóztatott király. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Garay Frigyes 30 éves kalapkereskedőt, akinek az Eskü uton levő Klotild-palotában volt az üzlete. Az üzlet azért volt híres a fővárosban, mert furcsa módon „Kalap király”-nak keresztelte el a boltját. Garay csalárd bukás miatt került a rendőrség börtönébe. Az üzletet tüke nélkül, rokonai segítségével alapította. Az üzlet azonban rosszul ment és a kalap-király nyakra-főre csinálta az adósságokat. A múlt év végén már nem igen hiteleztek neki. Ekkor véletlen elemi csapás újból helyreállította hitelképességét. Az üzlet ugyanis kigyuladt és leégett. Garay ekkor biztosítási összeg fejében 20 ezer koronát kapott, amelyet széjjel fizetett hitelezői között. Hitele ekkor megszilárdult és rövid idő alatt 36000 korona készpénz adósságot csinált, áruk fejében pedig 5000 koronával tartozott. Néhány héttel ezelőtt, amikor látta, hogy az üzletével nem boldogul, átíratva édes anyjára, aki viszont az üzletet eladta Muskát Jenő és társa cégnek. A hitelezők látva kijátszásukat, feljelentést tettek a rendőrségen. A főkapitányság megállapította a csalárd bukást és a kalap király ő felségét ma letartóztatta.

Titokzatos haláleset. Melocco János mérnököt, akit az Erzsébet-kórházban hashártyagyuladással kezeltek, de a kiról a halála után kiderítették, hogy öngyilkosságot követett el, ma délelőtt 11 órakor boncolták fel. Eddig a titok buroka takarja az egész esetet.

Dunába ugrott. Molnár Ákos 24 éves fiatalember reggel 7 órakor a Margit-hidról a Dunába ugrott. Kifogták s az Irgalmasok kórházába vitték.

Katonai kegyetlenkedések.

— Botrány a porosz hadseregben. —

Berlin, július 20.

A düsseldorfi hadbíróság előtt két porosz altiszt állott bírálattal s a tárgyalás során szörnyű részletek kerültek napfényre viselt dolgaikból. Az egyik altiszt Vorstmann, a másik Segel nevű gefrejter. Az alájok rendelt regrutákat nap nap után pofozták, rugdalták, bottal verték. Kedvencz foglaltságuk volt, hogy az oldalfegyverükkel addig ütötték a szegény reguta ujjá hegyét, míg eszméletlenül össze nem estek. Azután a katonáknak a tüzes kályha mellett addig kellett fegyverfogásokat csinálniuk, míg össze nem estek. Egy Hoffmann nevű ujonczszal bántak el legkegyetlenebbül. Ez hólyag bántalomban szenvedett és e miatt ágyát éjjel többnyire bemocskolta. Vorstmann ennek az embernek paenesét spárgával erősen összeszorította, az után kezénél, lábánál fogva az ágy oldalához kötötte és úgy hagyta azt sokáig rettentő fajdalmi, ordításai közepette. Egy alkalommal Hoffmannnak az ő kintói parancsára fel kellett magát akasztania. A szerencsétlen ujoncz

maga erősített kötelet a plafon egy kiszögellésére, fölállott egy zsámolyra, mely az asztalon volt és fejét átdugta a hurkon. Ekor a zsámolyt kihúzták a lába alól és úgy hagyták lógni az áldozatot, aki halálos félelmében imádságot mormolt, míg el nem vesztette eszméletét. Csak akkor vétette le és addig verte seprűnyéllel, míg újra magához nem tért.

A két altisznek a kegyetlenkedései ki nem kerültek volna, ha Hoffmann elbocsátása után orvos elé nem kerül, aki azután följelentette az altiszteket. A vizsgálat során kiderült, hogy Vorstmann 118, Stegel pedig 78 esetben kintotta meg a legénységét. Mind a kettőt 3-3 évi fogházra ítélték.

Meggyilkolt leány.

— Saját tudósítónktól. —

E hó 19-én reggel kilencz órakor a budafoki határban az Andor utca táján dolgozó emberek durranást hallottak.

Mindjárt aztán husz-huszonhat évesnek látszó férfit láttak a Fehérvári-ut felé futni, kezében füstölő revolverrel. Az odasiető emberek vörösruhás lányt vettek észre a földön átlőtt mellel. Még lélegzett, de néhány perczzel később meghalt, mielőtt eszméletre tért volna.

Az esetről nyomban jelentést tettek a főkapitányságon, ahonnan Huszár József rendőrfogalmazó ment ki a merénylet színhelyére. A nyomozás során megállapította, hogy az elmenekült merénylet ma reggel többen látták a Kelenföldön sétálni a leánynyal. Heves szóváltás folyt köztük. Egy inasfiu azt is látta, hogy a leány, aki cselédnek látszik s akin vörös ruha van, sirt. A merényletről minden közelebbi adat hiányzik.

Szökött asszony.

Az asszonyi hűség netovábbja.

Az Erzsébet sorsjegyek húzásán Fechter Ernő budapesti főpinczér (a Balaton kávéházból) százezer koronát nyert. A szerencsés nyerő a pénzt fölvette és felesége unszolására, kit a rajongásig szeretett, bankban helyezte el. A betét könyvet is hitvese nevére állította ki, mert az asszonyka így kívánta. Fechter főpinczér boldog volt, a kávéházi törzsvendégeknek egyre-másra beszélte szerencsésjét és kéjesen fogadta azok gratulációit.

Ámde boldogsága igencsak pünkösdi királyság volt. A sors úgy akarta, hogy a kiábrándulás mihamar bekövetkezzék. A csalódás, mely pedig rendszerint fájó és keserves, a nevezetes nyereséget követő harmadik napon beköszöntött. A gyanútlan, sőt tulboldog férj iszonyu valóságra ébredt a minap. Eltűnt a sok pénz s eltűnt a ledér asszony is. Nem maradt a pinczérnek, csak pár ezer koronája, megtört reménye, bánata, keserősége.

Felesége, a csalfa asszony, kiról már korábban suttozták, hogy szeretője van, alighogy betették a pénzt a bankba, már másnap jelentkezett, hogy a betett pénzt fölvegye. A felét nyomban ki is vette, a másik felét pedig másnap. Harmadnap pedig már zakatolt a szerelmesek vonatja valahol a felső vidéki hegyek között, amerre nem oly tikkasztó a lég, mint a fővárosban, ahol édesebb a szerelem, ahol több szóra-kozással kínál az árnyékos liget, meg a parki utak diszkrét labirintusa.

— Elment az asszony, magával vitte a pénzt, meg a szeretőjét, panaszkodott a szegény Fechter a kávéházi törzsvendégeknek, akik vigasztalták a szegény embert amennyire lehetett. De nem sokra mentek a vigasztalással, mert a boldogtalan nyerő veszteséget nem tudták pótolni a vigasztaló szavak.

— Csak legalább azt tudnám, kit sajnálnok inkább: feleségemet-e vagy a sok szép pénzt? — sóhajtozott szegény Fechter, de kiérzett a szavából, hogy a csapodár asszonyt még a százezer koronánál is jobban fájlalja.

Különbözik már magához tért első ellátásából és mit tehetett mást, miuthogy megszökött feleségét s a csábító lovagot föl jelentette. A szökevényeket természetesen országsszerte keresik.

Eddig a történet. Folytatása — minden bizonynyal — majd ezután következik.

Egyházak és iskolák.

Gazdasági iskola a tanítóképzőben. A közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi tanfelügyelőhöz, a melyben elrendeli, hogy a jövő iskolaévtől kezdve mindazoknál az állami tanító- és tanítóképző-intézeteknél, ahol a gyakorló iskola eddig csonka, azaz V—VI. osztály és ismétlődő iskola nélkül szűkölködött, életbe kell léptetni az V. és VI. osztályt és a gazdasági irányú ismétlődő iskolát. Tervbe vette továbbá a miniszter, hogy valamennyi tanítóképzővel kapcsolatosan főző iskolát és kisebb gazdaságot rendeztet be a gyakorlati oktatás céljaira.

Miniszteri biztos. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Máramaroszigeten szeptember hónapban tartandó javító és pótló érettségi vizgára miniszteri biztosul Várossy Mihály nyugalmazott főgymnásiumi tanárt rendelte ki.

UJDONSÁGOK.

Kisiklott tehervonat.

Csütörtök délelőtt villámgyorsan terjedt el a városban a hír, hogy nincsen pesti ujság, mert valami szerencsétlenség történt a vonalon. De hogy mi baj volt, senki sem tudta. Nemsokára azonban meghozta a táviró a szomorú hírt. Az eset részleteiről a következő tudósítást kaptuk.

Csütörtökön délelőtt háromnegyed 11 órakor szokatlan gyorsasággal rohogott be egyik Püspökladány felől jövő teher vonat a Kisujszállási állomásra. A 35 kocsiából álló teher vonat azonban még az állomásra sem ment be s még egy része a vonalon kint volt, mikor a mozdony és a közvetlen utána következő kocsi a sinről iszonyu robajjal lesiklottak. Ennek következtében néhány kocsi alaposan összerongálódott.

A kár nagyságát ebben a pillanatban még megállapítani nem lehet. Ember halál szerencsére nem történt ugyan, de a mozdonyvezető karja eltört, míg a vonatot kísérő személyzet többi tagjai sérüléseket szenvedtek. A szerencsétlenség következtében a Kisujszálláson Debreczen felé jövő összes vonatok 2—3 órai késéssel érkeztek meg.

Igy a déli gyors vonat délután fél két órakor. Ez azonban postát nem hozott. A postát a rendes körülmények között ide délután fél négy órakor érkező személy vonat hozta, amely azonban este háromnegyed 6 órakor ért kezett Debreczenbe. Később továbbá az esteli gyorsvonat is 5 negyed órát. Az aradi üzletvezetőség — mert a Püspökladánytól Szolnok felé menő vonal már oda tartozik — szigorú vizsgálatot indított, kipuhatólandó, vajjon kit terhel a felelősség.

Szabadságról, szabadságra. Kovács József polgármester pár napi szabadságra ment. Tavollétében Vecsey Imre főjegyző helyettesíti Szentgyörgyi József a városi illetéknyilvántartó hivatal vezetője szabadságáról hazaérkezett és elfoglalta hivatalát. — Dobos József rendőrbiztos 15 napi szabadságát megkezdte.

Végh Gyula — kormánybiztos lesz. Ellenőrizhetetlen forrásból terjedt el a hír a városban, hogy a darabont-kormány Debreczen város és Hajdúvármegye élére cs. és kir. kormánybiztosul Végh Gyula rendőrfőkapitányt szemelte ki azon esetre, ha a politikai hurokvetésre a jelenlegi főispán nem vállalkoznék. Nem tudjuk, mi igaz e hirből, de ez mutatja, szorulhatnak már a darabonték, ha Végh Gyula főkapitány neve is forgalomba kerülhet. Az idők jele ez.

Gyűlés a kamaránál. A kamara közös bizottsága csütörtökön délután Szabó Kálmán országgyűlési képviselő elnökele alatt ülést tartott, melyen a kiosztásra kerülő jövő tanévi ösztöndíjak felett döntött. A szép számmal beérkezett pályázatok közül a következő pályázók részesültek ösztöndíjban: 1. A debreczeni felsőkereskedelmi iskola 200—200 koronás tandíj-ösztöndíját elnyerték: Liszauer Emil ujfehértói és Prohászka József debreczeni lakos felső osztályu tanulók. A 180, illetve 120 koronás szakiskolai ösztöndíjakat elnyerték: Váradi József asztalos segéd iparművészeti, Deutsch Izidor nagyszőlősi illetőségű felső keresk. iskolai, továbbá Britz Béla felső ipariskolai tanuló Nyiregyházáról, Szege Sándor szobrász növendék Nagyszőlősről, Komós Jenő keleti kereskedelmi akadémiai hallgató Szolnokról, Prigya Sándor fémipari szakiskolai tanuló Nagybányáról, Fischer Ede felső ipariskolai tanuló Nyiregyházáról, Grün Pinkász felső kereskedelmi iskolai tanuló Nagyszőlősről, Biró István iparművészeti iskolai tanuló Munkácsról és Biró Dezső késmárki szövőiskolai tanuló Mezőtúrról. Bejelentette a közös bizottság a kamarát a szabadkai ipartestületi kongresszusra, elintézte a beérkezett államsegélyes és vásárügyi kérelmeket, tudomásul vette a fontosabb miniszteri rendeleteket, végül a folyó ügyekben intézkedett.

Elutasított olcsóbb ajánlat. A város papírszükségletét eddig Pongrácz Géza kereskedő szállította. Nem rég a Hegedüs-czég is tett ajánlatot a városnak. Az utóbbi ajánlata 2%-al olcsóbb a réginél, sőt arra is kötelezte magát az ajánlattevő, hogy az esetre, ha ő szállítja a városnak a papirost, évenként 13.000 korona áru munkát ad a városi nyomdának, vagy ha ezt nem tenné, úgy ahány ezer koronával kevesebb munkát adna a városi nyom-

dának, annyiszor 250 korona kárterítést fizet. Az ajánlatot a tanácselnöki döntéssel elutasította. A tanács határozata ellen a Hegedüs-czég a közgyűléshez fog felebbezni.

Telefon-használat nyáron. A távbeszélő használata tekintetében eddig az a rendelkezés állott fenn, hogy az előfizetőknek a nyári időnyre 6 havi időleges bekapcsolások engedélyeztettek fél évi díjért. Ez azonban csak a május hó 1-től október hó 31-ig terjedő 6 hónapra volt engedélyezhető. Mivel azonban számos előfizető korábban költözködik nyaralójába, avagy később tér vissza, mint május és október, sőt vannak olyanok is, kik későbbi vagy korábbi hónappal kezdődő félévet töltenek nyaralójukban, a kereskedelmi és iparkamara azon kérelmet terjesztette a kereskedelmi miniszter elé, hogy a telefonhasználati feltételek megreviségét módosítsa úgy, hogy az előfizető határozhassa meg: mely hónaptól kezdődő félévre kívánja az időleges bekapcsolást igénybe venni s ne csak 6, hanem esetleg 7, 8, 9, hónapra is kapcsolathassa aránylagos díjért. A miniszter most a kamara kérelmének helyt adott s a szabályzatot ily értelemben módosította.

Az élelmiszerek árszabályozása. A darabont-kormánytól jött okos rendelet is a sok sületlen mellett. A belügyminiszter ugyanis a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben tekintettel a fővárosi, de különösen a vidéki piaci drágaságra, utasítja az illetékes rendőrhatalóságokat, hogy dolgozzanak ki piaci tarifát. A miniszter nem kívánja megfosztani a piaci elárusítókat az őket megillető jövedelemtől, azért a tarifa megállapítására vonatkozóan utasítást adott a hatóságoknak, hogy legyenek tekintettel a termelőknek fizetett árakra, a helyi viszonyokra és egyéb körülményekre, mikhez képest aztán bizonyos megfelelő százalékos haszonhosszszámításával állapítsák meg az egyes cikkek árait, melyeknél többet az elárusítóknak nem szabad követelnie. Természetesen ez nehezen fog menni Debreczenben, mert nekünk nincs — sajnos — olyan főkapitányunk, aki e rendelet fontosságát megértene és azt alkalmazni tudná.

Az országos iparosgyűlés el- len. A miskolci ipartestület előjárósága július hó 16-án tartott ülésén elhatározta, hogy a Szabadkán tartandó országos gyűlésen nem vesz részt. Az erről szóló gyűzőkönyvi kivonat a következő: Osvatott a hazai ipartestületek központi bizottságának meghívója az ez év szeptember 8—10—11-én Szabadkán tartandó országos ipartestületek gyűlésére. Baható tanácskozás után meghoztatott a következő határozat: Előjáróságunk a fentjelzett országos gyűlésen képviseltetését nem óhajtja, nem pedig mert a jelen válságos politikai helyzet nem ígérkezik a gyűlés megtartásának határidejéig megváltathatónak; a mostani kormány pedig csak ideiglenes jellegű, átmeneti, tehát nem oly színezett, amely az eddigi szokás szerint a gyűléseinken képviseltetve közvetlen érintkezésben az iparos gyűlésekkel, az ott kifejtett eszméket fontolóra véve aszerint eljárni és rendelkezni hivatott volna. Majd a rendezett politikai viszonyok beálltával, egy állandó miniszterium kormányzata alatt az ipartörvény revíziója miatt úgy sem mellőzhető egy országos iparos gyűlés megtartása

és akkor testületünk anyagi, erkölcsi és szellemi tekintetben kész a legmesszebb menő áldozatokkal támogatni mindazt, a mi hazánk ipari ügyeinek javítására hasznos szolgálatot tehet.

— **Tanácsülés a nagykölcson ügyében.** A nagykölcsonból már 9 millió 700.000 koronát vett fel eddig a város, a többinek utalványozására vonatkozólag ma fog határozni, hogy mily célra és mikor vegye fel.

— **Új iparosok.** Julius hó első felében az alábbi iparosok váltottak ipar engedélyt: Linyanszki Konstantin sütő Bethlen utca 23. sz. Fiják Lajos cipész, Péterfia utca 4. szám. Kosovszki Gusztáv mészáros, Csapóker 68. sz. Ember Gyula horbely, Hatvan utca 71. szám. Lukács Gyula kárpitos Bercsényi utca 55. sz. Kohn Márton kesztyű és kötszerkészítő Piacz u. kató László cséplési vállalat Perczes utca 13. szám Bujdosó István cséplési vállalat Nyil utca 16. szám. Barakonyi Imre talyigás, Csapóker 338. szám. Várkonyi József fuvarozó, Nap utca 129. szám. Gellér József fuvarozó, Vendég utca 84. szám. Szabó Imre fuvaró, Dobozi utca 3. szám. Ostvátb Ferencz kisvendéglő, Badogos utca 5. szám. Tóth József kisvendéglő, Árpád-tér 43. szám. Brukner Sándor kis kőműves Csapóker 181. sz. Titoni Miklós kőfaragó, Boldogfalva utca 18. Balogh Sándor szatócs, Gerébi telep 207. szám. Fülep Béla szatócs Vár utca 2. szám. Molnár Ernő szálmányozási és bizonyítványüzlet, Piacz utca 60. szám.

— **Honvéd önkéntes-iskola.** A debreczeni 3. honvédgyalogezred parancsnoksága tárgyalásokat folytat a várossal, hogy a honvéd önkéntes-iskola részére alkalmas helyiséget kaphasson. Az ezredparancsnokság a Hatvan utca 23. sz. a ház egyik részét akarja kibérelni az önkéntes-iskola céljaira.

— **Dávidházy Kálmánt megoperálták.** Dávidházy Kálmán jó nevű konyvkötő iparos veszedelmes műtétnek lett alávetve. A fején ugyanis már régebb idő óta dionyi kinövés volt. Dávidházy jó izlése nem tűrte azt ott, műtét alá vetette magát. A műtét, mint értesülünk, igen jól sikerült. Dávidházy jól érzi magát és túl van minden veszélyen.

— **Mit szól ehhez a polgármester?** A debreczeni függetlenségi- és 48-as párt lapja, a „Debreczen“ írja: A városi kézbesítő hivatal nyakra-főre kézbesíti az adóhivatal által kiszabott illethekekre vonatkozó fizetési meghagyásokat Debreczen város meztöltő közgyűlési határozata daczára. Felszólalásunknak — sajnos — nem volt meg az eredménye azért, mert a hatóság ragaszkodva a közgyűlési határozat szövegéhez, abban erre vonatkozólag külön intézkedés nem történt. Mi azonban úgy vagyunk értesülve, hogy a határozat szövegezésnél ez az ügy szóba került és éppen a polgármester volt az, aki ellenezte a külön intézkedés megtételét azon oknál fogva, mert az önkéntes adók beszedésének megtagadásából önként folyik a fizetési meghagyások nem kézbesítése is. Mit szól a 48-as pártlap ezen híréhez a 48-as polgármester?

— **Loosolni kell az utozákat.** Ha idegen városból helyeznek át tisztviselőt, vagy külföldről dolga akad itt kereskedőnek vagy más foglalkozásu egyének, már a közeli városokban azzal rémitgetik, hogy Debreczen portenger. ott a portól látni nem lehet, ott sötétebb ruhába végig menni valóban nagy kockázat stb. És ennek csak a városi mérnöki hivatal az oka. Mert egyfelől reá sen gondol az utcák loosolásának ellenőrzésére, másfelől pedi az utcák gondos tisztogatására. A csapó utca loosolásáról már megemlékeztünk. Most több Kossuth, Szent-Anna, Szécsényi, Hatvan, Miklós utcai előfizetőnk panaszkodik, hogy az utcák loosolva nemcsak, hogy kellőképpen nincs, de csak úgy hébe-hóba, amikor az illető vállalkozónak kedve tartja, látnak loosoló kocikat. Jó volna tehát és az általános közöhségnek felelne meg és tenne eleget a városi tanács, ha a főbb utcák kötelező loosolását elrendelné s erre a loosoló-vállalatot utasítaná. Debreczen város pótdával agyonnyomott polgárai megérdemelnék, ha a közegészségügyre kicsit nagyobb gondot fordítana a város. Vagy minek van akkor a közegészségügy ápolására bizottság?

— **Gondatlan fuvaros.** Már hirt adtunk arról, hogy szerdán délután a csapó utcán Kaszás István 11 éves és 3 éves leánykáját téglás kocsis gázolta el. A szerencsétlenséget ifju Szatmári István csapó utca 49. sz. alatt lakó fuvaros okozta, aki végigfeküdt a kocsiban és nem vigyázott a lovaira. A gondatlan ember ellen megindították a szigorú vizsgálatot.

— **Munkás forgalom az elmúlt félévben.** Az ipari tevékenység általános pangása folytán, másrészt a bőrpar, a fémfeldolgozás és az építés terén dühöngő s általánossá vált sztrájkok a munkások közvetítési forgalmát csökkentették. A közvititési viszonyokat a budapesti munkaközvetítő intézet így mutatja ki: A munkakereslet volt ugyanis az 1904 év II. negyedében 21.480, ellenben az 1905 év II. negyedében 17.698, a f. év II. negyedében tehát kevesebb volt 3.782-el. Hasonlóan a munkakinálat az 1904 év II. negyedében 16.665, míg az 1905 év II. negyedében 12.834-et tett ki. A munkába helyezettek száma tett az 1904 év II. negyedében 11.438-at, viszont az 1905 év II. negyedében 10.016 ot, a f. év II. negyedében tehát kevesebb volt 1.422 el. Az év első két negyede együttvéve is kedvezőlenbb a mult év ugyanazon időszakánál, mert az 1904 év első felében a munkába helyezettek száma 19.033 volt, míg a f. évben csak 16.399-et, tehát 2634 el kevesebbet tesz ki.

— **Táncmulatság a Csapókerben.** A „csapókeri függetlenségi és 48-as elvasóker“ augusztus hó 5-én, szombaton a csapóker I. járás 61. sz. ház (id. Boldizsár János kisvendéglője) udvarán könyvtárának és felszerelésének gyarapítására zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személynként 80 fillér. Gyermekekjegy 40 fillér. József, fonatos sátorról, tisztán kezelt olesó italokrol gondoskodva leend. Kezdeté este 8 órakor.

— **Halálozások.** Meghaltak: Marján Juliánna g. kath. 8 hónapos, Juhász Erzsébet ev. ref. 3 éves, Simon Vilma ev. ref. 12 hónapos, Kallós Margit ev. ref. 2 hónapos, Malcsovszky István r. kath. 6 éves, Némethi Erzsébet ev. ref. 10 hónapos, Kasza Erzsébet ev. ref. 3 napos, Török László r. kath. 48 éves, özv. Weiman Ferenczné született Friedmann Cecília izr. 60 éves.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** Az érdekeltek figyelmét a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja a máv. igazgatósága által közzétett

árlejtésre. Verseny tárgyát képezi 900 hektoliter 95 fok tényleges alkoholtartalommal bíró denaturált borszesz szállítása. Ajánlatok augusztus hó 25-én déli 12 óráig benyújtandók bánatpénz 5%, elhelyezendő a máv. budapesti központi főpénztáránál. A csendőrség felszerelési anyagraktára árlejtést hirdet vászonneműek, szíjgyártó cikkek, paszományárúk, bádogneműek, kisebb részárúk kártyák szállítására. Ajánlatok augusztus hó 21-én déli 12 óráig benyújtandók. Bánatpénz 10%. Elhelyezendő bármely adóhivatalnál. — A kassai VI. hadtest parancsnokság széna, szalma és tűzifa szállítására árlejtést hirdet. Az ajánlatok augusztus hó 2-án délelőtt 9 óráig benyújtandók. Bánatpénz 5%. Elhelyezendő az ajánlat kapcsán.

— **Az önértetes rabbi.** Szeged híres rabbiját, dr. Löw Imanuelt is meghívta a budapesti hitközség, hogy ott próba-szónoklatot tartson. Löw Imanuél nagy szónok, tudós férfiú, nevezetes zsidó családból származik s biztossra vette mindanki, hogy Löw Imanuél lesz Budapest főrabbija. A szegedi tudós pap azonban nem kért a megtisztelő meghívásból és körülbelül ezeket adta tudtára a pesti hitközségnek:

— „Ha kíváncsiak az urak arra, hogy milyen szónok vagyok én, jöjjenek le Szegedre. Én nem játszom el a templomban a próbaszónoklati komédiát.“

Igy maradt abban Löw Imanuél pesti rabbisága.

— **Zsebtolvajlás.** Tóth Imréné cseléd, ujkerti lakosnak a reggeli gyümölcs piacon zsebében levő börtárczát 15 korona készpénzzel ellopták. A rendőrség nyomoz.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvú gyógyszerár.

Az orosz-japán háború.

Bécs, július 20.

A Russ Kurier nak jelentik jól értesült helyről, hogy orosz körök tudnak arról, hogy Arizugava herceg a béketárgyalások megkezdése előtt találkozik a japán delegátusokkal, hogy az európai udvarok hangulatával megismertesse őket, hogy a békefeltételeket megfelelőleg állapíthassák meg.

Berlin, július 20. A Vorwerts, a béke szerető atyuska című táviratot közöl, melyben azt állítja, hogy mialatt a csár a japánokkal való békét hirdeti, saját csapatait a háborúra ösztökéli. Ugyanis a hivatalos orosz katonai újság, a Ruski Invalid következő táviratváltást közli a csár és Linevics között:

— Ne kételkedjék ön azon, sürgönyzi a csár, hogy minden lehető megtettünk és megteszünk, hogy az ön nehéz munkájának eredményét biztosítsuk és megkönnyítsük. Én bizom önben és az ön hős csapataimban, hogy elvégre Isten segédelmével minden akadályt le fognak küzdeni és hogy a háboru Oroszországra jó eredménnyel fog végződni. E távirat vétele után Linevics a következő napiparancsot adta ki:

— Dicsőséges orosz csapatok! Boldog vagyok, hogy veletek Ő felsége legkegyelmesebb szavait tudotokra adhatom. Meg vagyok győződve, hogy ti az előttünk levő munkát a felséges csár bizalmának megfelelőleg becsületesen el fogjátok végezni.

Az orosz nemzetgyűlés.

Moszkva, július 20. A zemsztvok kongresszusát tegnap formyszerűen megnyitották Dolgorukov Pál herceg palotájában s a rendőrség kudarcot vallott azzal az igyekezetével, hogy a kongresszus megnyitását megakadályozza. Moszkvában csak kevesen tudták, hogy hol tartják meg a kongresszust és csak néhány ember volt tanuja a zemsztvo delegátusok megérkezésének, akik hossza

kocsisorban jöttek a palotához. Magában a palotában nagy átalakításokat vittek végbe, hogy a kongresszust megtarthassák ott. Golivin a moszkvai zemsztvo elnöke nyitotta meg az ülést s előadta azokat a nehézségeket, melyeket a rendőrség a zemsztvo kongresszus megtartása elé gördített. A kongresszus azután Heiden gróft választotta elnöké, jegyző Asztra Moszkva jegyzője lett. Már éppen megakarták kezdeni a napirendre tűzött ügyek tárgyalását, mikor egyszerre Astrov jegyző jelentette elnöknek, hogy a rendőrök folakarják oszlatni a kongresszust és hogy már be is nyomultak a palotába. Az összes zemsztvo tagokat nagy rémület fogta el erre. Doigorukov herceg háziúr, a czár első főudvarmesterének így kiáltott: Vezessétek ide a rendőröket. Megkérdezem mily joggal, kinek engedelmével nyomulnak be a házamba?

Mikor a rendőrök bejöttek, Heiden gróf elnök így szólt:

— Mit akarnak?

A rendőrbiztos fölment az emelvényre.

— Arra kérem uraim, zárják be ezt a parlamentet.

— Ki adott erre önnek jogot?

— Kormányomtól kaptam rendeletet.

Heiden és Golivin hivatkoztak a czár engedélyére, de a rendőrbiztos azt felelte, hogy ő ita a kormánya utasítására jár így el.

Erre óriási izgalom támadt, a zemsztvo tagok felállottak és kiáltották:

— Hozzatok hát ide csendőrségeket!

Hol vannak kozákjaitok?

Az izgalom csak nagy sokára csillapult le. Doigorukov herceg indítványára kompromisszumot kötöttek, mely szerint a kongresszus vonakodik széjjel menni, de mindenik megmondta nevét a rendőrbiztosnak, aki további eljárás végett jegyzőkönyvet vesz fel.

TÁVIRATOK.

Az első megsemmisítés.

Budapest, július 20. A darabont-kormány belügyminisztere, Kristóffy József rendeletben értesítette a fővárost, hogy a közgyűlés határozatait megsemmisíti. A rendelet Márkus József főpolgármester címére érkezett. A darabont-miniszter hivatkozik az 1883. évi XLIV. t. cz. 44. és 47. szakaszaira, amelyeknek értelmében a közadókban felvett pénzek az állami adópénztárba beszállítandók, más célra fordítása pedig hivatali sikkasztás büntetést képezi, — a befizetett adókért pedig a város felelős.

Rigó Ferencz meghalt.

Budapest, július 20. Rigó Ferencz, a bihari kerület országgyűlési képviselője ma délután Nyüveden, ahol a fia birtokán volt látogatóban, szívinfarkus következtében hirtelen elhunyt. A fiával sétált a kertben, a mikor hirtelen megszédült és a fiát átölelve azt mondta:

— Nagyon rosszul vagyok.

Erre összeesett és meghalt. Halála a 48-as pártkörben nagy részvételt keltett, mert mindenki szerette az egyenes jellemű, öreg magyar urat, aki két év előtt országos hirre vergődött azzal, amit a gránicsárnak sugott. Rigó 10 év előtt a debreczeni függetlenségi pártnak is elnöke volt. Rendkívül elkeseredett ellenfele volt Bihar-

megyében Tisza Kálmánnak is, akivel sok baja volt és egyik vesztett perében a bíróság választói jogának elvesztésére is ítélte, úgy hogy három évig nem vállalhatott mandátumot.

Tisza Fejérvárnál.

Budapest, július 20. Tisza István ma a fővárosba érkezett és meglátogatta Fejérvár darabontot, akivel hosszasan tárgyalt, majd az ország-házba hajtattott és felvette képviselői fizetését.

Fejérmegye ellenállása.

Székesfejérvár, július 20. Ma tartotta közgyűlését Fejérmegye és Horváth Gyula, Gyapay Pál 48 as képviselők indítványára egyhangulag csatlakozott a nemzeti ellenálláshoz.

Megakadályozott merénylet.

London, július 20. Ma a carskoje seloi vasuti állomáson Podjenoscev, a szent szinódus főprocurátora ellen merényletet akartak elkövetni. Mikor a vonatra akart szállni Podjenoscev, fiatal ember ugrott eléje és revolvert rántott elő, de mielőtt lőhetett volna, lefegyverezték és letartóztatták.

Oroszország népképviselőit akar.

Moszkva, július 20. Mikor a rendőrség a Zemsztvo összes tagjainak nevét feljegyezte, nagy izgalom támadt Porutkin Rostovszki herceg szerencsétlen megjegyzésére, amennyiben a herceg indítványozta, hogy a gyűlés tagadja meg azokkal az együttérzést, akik erőszakkal akarják elérni a czélt. A megjegyzés nagy megbotránkozást keltett, mert sokan azt hitték, hogy a herceg nihilista-szimpátiával vádolja a zemsztvo tagjait. Az izgalom nehezen csendesedett. A belügyi dolgok tárgyalásánál Golovin elnök tiltakozó nyilatkozatot olvasott fel a rendőrség eljárása ellen, a melyet elfogadtak. Kijelentette végül a gyűlés, hogy a Bolugin-féle alkotmányt elégtelennek tartja és a népképviselőt követeli.

Elcsapott kormányzó.

Moszkva, július 20. A czár Rosnov tábornokot elmozdította a kormányzói állásból és helyébe Klaiigel tábornokot nevezte ki.

Kormánytanács.

Budapest, július 20. Ma délelőtt tíz órakor ismét minisztertanács volt, amelyen a Londonból hazatért György Endre földmívelésügyi miniszter is résztvett.

Sachalin sziget elfoglalása.

Tokió, július 20. Itt általánosan azt hiszik, hogy a talajviszonyok Manakas mögött, Sachalin szigetén, ahol az oroszok Dastincnél szenvedett vereségük után megállapodtak, olyanok, hogy az oroszok onnan tovább vonulhatnak észak felé, a lőszer hiánya azonban

alighanem mindazonáltal kapitulációra fogja az oroszokat kényszeríteni.

Bombamerénylet.

Pétervár, július 20. Tegnap délután háromnegyed négy órakor ismeretlen ember merényletet követett el Deutrich fő kormányzó-helyettes titkos tanácsos ellen. A mikor a fő kormányzó helyettes a Szenátustéren elhaladt, egy bombához hasonló tárgyat dobott feléje. A tárgy felrobbant és a titkos tanácsos hátán és karján szenvedett kisebb sérüléseket. A merénylő futasnak eredt, a tengeri kadétek üldözőbe vették, de nem tudták elfogni.

Elfogott orosz szökött matrózok.

Bukarest, jul. 20. A Sasuatse orosz állomáshajó, a mely eddig Konstanza előtt állott, néhány nap előtt Galatz elé érkezett. Eleinte senki sem értette, hogy mit keres az orosz hajó Galatzban, de aztán megtudták, hogy számos orosz kém tartózkodik a városban, a kik a Potemkin matrózait, család igérettel Oroszországba akarja visszatéríteni.

Bukarest, július 20. Galatzból jelentik, hogy orosz ügynököknek, a kik jelenleg a Sasuatse nevű orosz állomáshajón tartózkodnak, sikerült a Potemkin 15 matrózát, akik már alkalmazást nyertek egy galatzi gyárban, az orosz hatóságoknak átszolgáltatni. Az ügynökök a 15 matrózt egy lakomára hívták meg, leittatták őket és ittas állapotban és megkötözve csónakon Remibe, Galatztól egy óra járányira fekvő kis orosz kikötőbe vitték, ahol átszolgáltatták őket az orosz hatóságoknak.

Oszták ripókösködés.

Bécs, július 20. Az „Armezeitung“ mai számában alávaló hangon irt cikket Magyarország ellen. Mintha a Tisza István cikkeinek a visszhangja volna. Fejérvár öklét gyöngének tartja és csedálkozik, hogy az uralkodó még tűr és nem veri le a magyarok forradalmát. Az oszták szennyap azt írja a szövetkezett pártokról, hogy ez a nikus raffineriával az örültségig fokozzák a forradalmi lázt. A legmértöbb válasz volna a piszkolódásra, ha ezt az oszták szennylapot kitalánák minden magyar vendéglőből.

Törvénykezés.

Mikor a betörők mulatnak.

Ez év január havában ismeretlen betörők felfeszítettek Bpsten Eötvös-utcai kis vendéglő ajtaját. Hajnali három óra lehetett már s nagyon kevés ember járt az utcán. A betörők behúzták maguk után az ajtót s megindult a mulatozás. A közönséges borokhoz nem nyultak volna a világért sem, hanem sorba bontogatták az állványokra kirakott drága palackborokat, az egyik közülk felkötötte a kocsmáros fehér kötését, feltette házi sikkáját s kitűnően játszott a kocsmáros szerepét. A többi három ember pedig leült egy kerek asztalhoz s nagyban duhajkodtak. Az álkocsmáros, miután a fiókokból kivette az aprópénzt, nagy szolgálatkészen hordta eléjük a borokat s a beruggott társaság a következő nótába fogott bele:

Kis kalapom darutollas, virágos,
Lehajlitom, jaj de nagyon betyáros.
Most vettem a gönczi vásár, idején,
Abauji bicskás magyar vagyok én.

Éppen az utolsó versszaknál tartottak, amikor hirtelen betoppant a kocsmába egy valóságos rendőr. Az egész társaság ajkam

elhalt a nóta s félelmetes csend támadt. A rendőr gyanakodva nézett szejjel s jó szimatja rosszat sejtett.

— Mit csinálnak maguk itt? — kérdezte szigorúan.

Az álvendéglős nyerte vissza lélekjelenlétét legelőbb.

— Hogy mit csinálunk? Hi, hát kérem ezek az urak mulatni akarnak. Mondtam nekik, hogy a záróra már elmúlt, de az istennek sem akarnak elmeenni.

— Már pedig azt kívánja a rőnd, hogy itt becsukódjék a kocsma. Tessenek hazamenni — szót rájuk hivatalos szigorúsággal a rendőr.

— Már abból nem lesz semmi. Irja fel a kocsma nevét, majd a kiszabandó büntetést mi megfizetjük a vendéglős ur helyett — felelték a vendégek.

— Hát én azt sem bánom, ha olyan sok a pénzüik, hát csak mulassanak. Én megteszem a kötelességemet és feljelentem a vendéglős urat.

Erre a vendégek telérakták a rendőrköpenyeg zsebeit finom palaczkaborokkal. Szívtart is adtak neki, azután egy nyitott üveget a markába nyomva, utnak bocsátották. A rendőr épen kifelé készült menni a kocsmaajtón, amikor kinyitott a hátsó lakás ajtaja s azon fehér haloköntőben megjelent a vendéglős.

— Rabiók, gazemberek — kiáltotta. — Segítség! Tolvajok vannak az üzletben!

De a tolvajok nem vesztették el hidegvérüket.

— Szerencsétlen örült ez, mondták de a rendőr gyanut fogott, kidobálta zsebéből a boros palaczkákat és segítséget fűtyölt.

Alig telt bele két perc, már két új rendőr érkezett a tett színhelyére, mire a tolvajok elfutottak. A rendőrök csupán a vendéglősnek öltözött tolvajt bírták elcsipni. Ez a Burger Ignác több-zörösen büntetett előéletű gonosztevő volt, a ki a főváros terüle éri örök időkre ki volt tiltva. Burger vonakodott elárulni büntársai nevét s így csakis ő került a vádlottak padjára.

Konstatáltak, hogy a fogházba Burger nevére többször érkeztek pénzes postaküldemények, amelyeken a feladó mindig aluevet használt. Ezeket a pénzsegítségeket Burger büntársai küldötték, de mert a pénzt mindig más és más vidéki helyen adták fel, a büntársak nevét és lakhelyét kinyomozni nem sikerült.

Burger a tárgyaláson nem tagadta, hogy résztvett a betörésben s az elnök kérdéseire a legzínikusabb feleleteket adta. A bíróság a makacs embert elítélte 3 évi fegyházra.

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

34 — Amerikai bűnügyi regény. —

Titkos rendőrök társaságában.

Barley nagy tisztelője volt a titkos rendőröknek, akiket asztalánál sokszor látott vendégeül. Most is a legjelesebb newyorki titkos rendőrök, Tiddy, Barton, Neckett, Woolwich, Mersey és Bothos, a gazemberek rémei ülték körül az asztalát, amelyen kitűnő boraival telt kancsók álltak. Az udvarias házigazda töltött a vendégeinek, akik fenéig hajtották ki poharaikat, azután rágyújtottak és vigan füstölték a házigazda finom szivarjait.

— Legutóbb, mikor együtt voltunk — kezdte a beszédet Neckett — Barley urnak megígertem, hogy legközelebb elmondom, miként lett belőlem titkos rendőr.

— Erre mi is kíváncsiak vagyunk — mondták a Neckett kartársai.

— Egyszerű, kis vagyonu polgár voltam Indianapolisban. Történt egyszer, hogy a szomszédságomban gyilkosság történt. A halott mellett a földön borotva hevert. A nyak csaknem a csigolyáig át volt vágva. A halottat már elszállították a lakásból, mikor én csupa kíváncsiságból elmentem a tett színhelyére. — Megmutatták nekem, hogy hol találták a holttestet és hol feküdt a borotva. Természetesen én rögtön átláttam, hogy a gyilkosságot az ágyon és nem a földön követte el a tettes, azt pedig kizártnak tartottam, hogy öngyilkosság esete forogjon fenn. Mig ezen gondolkoztam, kitékinttem az ablakon. A tuisó soron két ferfit láttam. Ugy tetszett, mintha az egyik üldözné a másikat. Mintegy 30 lépésnyire lehettek egymástól és mindketten földtekintettek. Jól megnéztem mind a két férfi arcát.

Már el is felejtettem a dolgot, mikor esküdtzéki tárgyalásra kaptam meghívót. Ugyanezen gyilkosság tettese ült a vádlottak padján. Szinte összeborzadtam, mikor a vádlottban az egyikére ösmertem azon két embernek, akiket az emlékezetes gyilkosság után a tett színhelyéről láttam; ő ment elől, mig a másik 30 lépésnyi távolságban követte. Mikor a törvényszéki elnök a nevem olvasta, a vádlott felugrott.

— Visszautasítom — kiáltotta kedten.

— Miért? Iseri? Rokona?
— Nem.

Bentmaradtam az esküdtek közt, akik főnököknek választottak. A vádlott tagadott, a védője azt igyekezett bizonyítani, hogy az illető öngyilkossá lett.

Mikor visszavonultunk ítélőhozatalra, szabály szerint megolvastam, hogy megvagyunk-e mind a tizenketten? Akarhányszor számlálgattam is, mindig tizenhárom olvastam össze. Végre is a mellettem ülő esküdtársamat kértem meg, olvassa meg, hanyan vagyunk?

— Az ördögbe is uram, nem tudom, káprázik-e a szemem, de én tizenhárom látok.

Igy járt a többi esküdt is. Valamennyien tizenháromat számoltak össze. Végre is felolvastam a jelen voltak névsorát. Tizenketten voltunk, a tizenharmadik eltűnt.

Mikor az iratokba tekintettem, a szemembe ötlött mindjárt a meggyilkolt arc képe. Forgott velem a világ. Határozottan felösmertem benne a másik ferfit, aki azon az emlékezetes napon a gyilkost 30 lépésnyiről üldözte.

Az esküdtek egyhangulag bűnösnek nyilvánították, mire a törvényszék halálra ítélte. A vádlott erre dühösen felugrott és izgatottan kiabálta:

— Tudtam, hogy elvesztem, mert az elfogatásom előtti éjjelen álmomban megjelent az esküdtek főnöke és hurkot vetett a nyakamra. Most már ugys mindegy, bevallom, én vagyok a gyilkos.

— Ekkor határoztam el magam arra — fejezte be a beszédét Neckett, hogy kérélehetetlen üldözője leszek minden gazembernek. Így lettem aztán titkos rendőr.

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. július 20

Buza 5 fillér magasabb, új áru változatlan, határidők szilárdultak.

1905. októberi buza	15.64.—66
1906. áprilisi buza	16.22.—24
októberi rozs	13.78.—80
1905. májusi rozs	—
októberi zab	11.48.—50
1905. áprilisi zab	—

1906. májusi tengeri	10.86.—88
1905. júlisi	15.22.—34
1905. aug.	15.04.—06
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.40.—50

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Franczia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek!

Óriási raktára.

KORYTNICZAI ÁSVÁNYVIZ

kiválóan elismert gyógyviz, gyomor, bél- és aranyeres bántalmak ellen, máj- és lépdegatoknál, sárgaság, székrekedés, opekóvek és húgysavas diathesis ellen.

Kapható: fürdőigazgatóság által Korytniczán, Édeskuty L., Budapest, Makoviczky Péter Liptó-Rózsahegyen, valamint az összes gyógyszerárakban. Saison május 15 től. — Ujennan épült, a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezve.

VIZGYÓGYINTÉZET

Reformált pensiorendszertünkét különös figyelembe ajánljuk. Az étkezés étlap szerint, bármely órában minden fürdővendégnek külön szolgáltat ki.

Pensioárak: május 15-től július 1-ig, szept. 1-től október 1-ig, egy személy 6 korona, két személy 11 kor., három személy 15 korona, július 1-től augusztus végéig egy személy 8 kor., két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen arakban a gyógyhely- és zeneilleték is bennfoglaltatik. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ormay József kir. tanácsos, fürdőorvos, valamint a

fürdőigazgatóság Korytniczán.

Batizst ingek 1.20 krtól.

Hajtásos fehér 1.20 krtól.

Gallérok 12 krtól. kézellők 20 krtól.

Selyem napernyők fekete 180-tól, szines 150-től.

Fehér himzet batizstok 28 krtól.

Franczia batizstok 35, Delainok 60-tól.

Fehér diszkótenyek 30, fekete 50-től.

Fegyhazi kötött harisnyák a legolesöbötől kezdve

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főtér, Tisza-palota.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásánál tessék válaszbélyeget csatolni.**

Tetőcserép prima, waggonszámra P. Ladányi állomáson berakva ezrenként 24 koronáért kapható Fábian és Barna cserép és téglagyárban P. Ladány.

Tüdő és nyakbetegek, asthma és gégebajok! A ki tüdő- és gégebajától, még a legdültebbeket is, a ki asthmájától, ha még olyan régi és gyógyíthatatlannak látszik, egyszersmindenkorra meg akar szabadulni írjon e címre: **A. Wolffsky Berlin N. Weisenburgerstrasse 72.** A köszönetnyilvánítások ezre garantiát nyújtanak módjára nagy gyógyerejének. Körülrás ingyen.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Hegedülni legjobban és legegyszerűbben tanítok. Házaknál vagy saját lakasomon is. Czimem Arany Janos utca 59., ajtó 5.

5-6 métermázsas prima sós szalonna jutányosan eladó. **Ottó Sándor** mav. vendéglősnél, az állomási vendéglőben.

Tejet keresek állandóan napi megvételre bármilyen nagy mennyiségben. Czim Simonffy-utca 59. szám.

Órák, ékszerek minden kivitelben legegyszerűbben csakis Kurián Gyula óras és ékszerészénél Debreczen, Piacz-utca 42. Egy tanuló fölvetetik.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Vilányos csengő berendezési vállalat.

Tóth Ferencznél Hajduszoboszlón 55-60 métermázsas szép egészséges szalonna, esetleg kisebb mennyiségben eladó.

Mester utca elején Búdi-utca 4. sz. a. egy ujonnan épült magas földszintes ház, 4 szoba, előszoba, konyha, kamara és világos pincze és tartozékai augusztus 1-től kiadó.

Hölgyek tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Debreczen, Kossuth-u. 61. sz.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakator fajú szőlőkből összezsűretelve, úgy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitűnő minőségű jutányos árak mellett **Szekelyhidon Kovács Lajos** bortermelőnél.

Gazdatiszt 18 évi gyakorlattal állást keres. Czim a kiadóban.

Zenében jártas okleveles tanító ajánlkozik magán tanításra. Irni, olvasni nem tudó felnőtteket vagy iskolából elmaradt gyermekeket irni, olvasni egy hónap alatt megtanít. Czim: Batthyányi-u. 18.

Száraz dajka kerestetik sürgősen egy éves gyermekhez. Czim Deák Ferencz-utca 11. szám.

Érettségizett fiatalember délutáni órákra irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Ingyen csak az kapja az 1906-ik évi naptárunkat, ki legalább 1/2 év óta előfizetője lapunknak.

Egy jó családból 14-15 éves fiu tanulónak felvétetik **Sachta János** fűszer- és vasüzletében H.-Nánáson.

30-60 holdnyi szántóföld, kaszáló felesbe vagy berletre kerestetik. **Biró Lajos** H.-Sámson, Adonyi útfél 426.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket 4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelevényekre, értékpapirokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapirokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet ügyvezetője.

Kárpáti egészségi labdacso

(malaczkai labdacso)

eldugulás nyálkásodás, étvágyhiány, gyomor baj felfuvódások, szédülés fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legényesebb sikerrel alkalmazhatók.

Szátküldési főraktár:

Friedrich János gyógyszerésznél Malaczkán, Főut 335.

Pozsony megye.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. 5 kr.

Tekintetes Friedrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Igen kérem, küldjön nekem postafordultával két tekercset a „kárpáti egészségi labdacso”-ból. Én ezeket már negyedik hónapja szedem igen jó hatással, gyomor bajom és székrekedésem megszűnt s gyomrom ezáltal ismét rendszeresen működik. Fogadják tehát tekintetes gyógyszerész ur ezen kedves gyógyszeréért hálás köszönetemet, melylyel maradok kiváló tisztelettel: **Szabó Mihály** földbirtokos Ó-Kécske (Pestm.) 1904. február hó 4-én.

Agrária erőtakarmánygyár

részvénytársaság vezérképviselősege

Horváth Gusztáv Debreczen, Csapó u. 11.

„Kisbér” cukorerő takarmány sertésbizlalásra, göboly hizlalásra, tehenészethez, lótakarmányozásra és Melasse

a legelőnyösebb árak és feltételek mellett kaphatók. ≈

Az általam legmondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósborszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerterámban

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla gyógyszerterára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota).

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!
Bártfa gyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, Táviráda és vasúti állomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik. Ócs. és kir. felsége Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínnek. Lawn-tenispálya. Gyermekek-játszóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfa-fürdői Park-Club, Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika, vadászterület, 6000 hold gyönyörű fenyeserdő.

Gyógyjavalatok. Vérszegénység, oly idegbajosoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak: női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókura** karlsbadi marienbadi, balfi, lipiki fűdők használata után. — **ORVOSOK:** Tiszti fürdőorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg, tanácsos, továbbá: **Dr. Blumenfeld Armin**, **Dr. Kanarik J.**, **Dr. Szörényi Tivadar**, **Dr. Grossman Dezső**, **Dr. Cséri János Gyéri** **Dr. Ilona** rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos hírű modern hidegvíz gyógyintézet! Három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők. **Nauheim-kúra.** Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők. (bártfai vaslápfürdő). **Ivókura:** Égvényes, sós, vasas vizek könnyen emészthetők.

Orvos forrás felülmúlja mindenben a Selters-vízet!

Villamos gyógykezelés, masszázs, tej, savó- és kefir kúra- **Pormentes, ózomodus hegyi levegő.** **Penyvesek** által terjesztett üdítő balzsamos illat. — **Pensió** elő- és utóidényben 8 kor. főidényben 12 kor.